

Rozen en mayonaise hebben raakvlakken

Vier meisjes van de afdeling Bloem van de mbo-locatie Roermond van AOC Limburg maakten plannen voor de inrichting van een snackbar. Deze opdracht maakt deel uit van het certificaat Algemene Ondernemers Vaardigheden (AOV). Het unieke is dat niet de school, maar bedrijven opdrachten verstrekken. De leerlingen kijken daarbij soms over de grenzen van hun vakgebied heen. Op een thema-avond leggen ze de samenhang uit tussen rozen en mayonaise.

H

et aangename gaat aan het nuttige vooraf. Op de door

AOC Limburg georganiseerde thema-avond 'Bedrijven ontmoeten Onderwijs' in Roermond start de avond met een buffet. Na dit voorafje volgt een presentatie van praktijkopdrachten door leerlingen uit het derde leerjaar Kaderfunctionaris van de mbo-afdeling Roermond. Verder beschrijven leerlingen van de mbo-locatie Horst hun ervaringen bij een door henzelf georganiseerde excursie naar Denemarken. Ook beantwoordt een forum van leerlingen, directie en vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven publieksvragen.

Bloem en horeca

Omringd door lege borden en bestek zitten Brenda, Claire, Janine en Nicole - leerlingen van de mbo-afdeling Bloem uit Roermond - nog genoeglijk te kletsen. Dadelijk vormen ze met de presentatie van hun praktijkopdracht één van de hoofdacts van de avond. Niets duidt op plankenkoorts, de vier meisjes blinken van het zelfvertrouwen: "Zeker weten, dit gaat goed", benadrukken ze in het koor." Ze behoren tot veertig leerlingen uit het derde leerjaar van de Kaderfunctionaris-opleidingen Bloem, Groen, Natuur en Veehouderij van de mbo-locatie Roermond. Ze voeren dit schooljaar voor het certificaat Algemene Ondernemers Vaardigheden (AOV) bij het moduul marketing in opdracht van het bedrijfsleven praktijkopdrachten uit. Vanavond presenteren drie van de tien groepen hun bevindingen aan docenten, bestuur en vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven. De meisjes zitten als de Raad van Bestuur van een multinational bij de presentatie van de jaarcijfers aan de aandeelhouders omringd door microfoons en digitale hulpmiddelen op het podium. Onwennig maar ontwapenend giechelend blikken ze de zaal in. Nog even afwachten, eerst geven andere leerlingen een korte samenvatting van hun opdrachten. Vervolgens verschijnen de meisjes om beurten achter de microfoon. Ze vertellen dat ze in opdracht van een snackbar de inrichting van een nieuwe aanbouw verzorgen. Ze tonen de bouwtekening en lichten hun werkwijze toe. Ze riepen

de hulp in van een interieurbouwer en namen contact op met leveranciers. Afwisseling in het interieur, verlichting, toiletten, vloer, brandveiligheid, privacy van de bezoekers, niets ontsnapte aan hun aandacht. Trots vertellen ze dat de ondernemer hun ideeën ook realiseert.

Ondernemerschap in opleiding

Hun presentatie oogst veel waardering. Dat ze soms haperen, de tekst op de beamer de spreker vooruitsnelt of er plotseling een leeg scherm verschijnt, valt onder de categorie schoonheidsfoutjes. Met deze opdracht begaven ze zich buiten hun vakgebied, maar de meisjes benadrukken dat er niettemin raakvlakken bestaan tussen rozen en mayonaise. "Met de inrichting van een bloemenzaak kom je hetzelfde tegen. Denk aan de lichtinval, de indeling, kleuren en de materiaalkeuze", verwoordt Brenda de groeps mening. Cvb-voorzitter Jan Pieter Janssen van AOC Limburg beaamt dit. Dat leerlingen werken met bedrijven buiten hun sector getuigt van ondernemend leren. Naast het onderwijs tonen zowel vertegenwoordigers van standsorganisaties als het bedrijfsleven zich enthousiast over het initiatief van AOC Limburg. Henk Hermans - LLTB-secretaris dierlijke vakgroepen - vindt dat deze onderwijsvorm leerlingen dwingt tot zelfstandig werken en een innovatieve aanpak. Hij vergelijkt

zijn kennismaking met het bedrijfsleven tijdens stages op het vmbo, mbo en hbo waarbij het productiewerk centraal stond: "Met een schoffel in een bietenveld steek je weinig op." Wijnand Vogels, akkerbouwer uit Sevenum, herkent dit: "Vroeger stond de productie van kilo's centraal, nu vindt er een verschuiving plaats naar ondernemerschap. Dat vakopleidingen ook opleiden tot ondernemerschap, juich ik toe." Zijn collega, varkenshouder Erik Thijssen uit Schimmen, prijst de aanpak van docenten waarbij ze opdrachten koppelen aan presentaties: "Consumenten eisen dat producenten hun productieprocessen verantwoorden. Een vlotte presentatie vind ik dan een eerste vereiste." Docent Economie Wim Salden begeleidt de leerlingen. Hij noemt nog een aantal voordelen. Leerlingen leren samenwerken. Daarnaast komen ze in contact met het bedrijfsleven. Tijdens een reguliere stage beperkt dit contact zich tot één bedrijf, nu vergroten ze hun actieradius door bij de opdracht meerdere bedrijven en instellingen te benaderen. Daarnaast zijn ze zelf verantwoordelijk voor hun planning en de organisatie. Ook de integratie van bijna alle ict-vaardigheden bij de presentaties biedt een meerwaarde.

Knelpunten en verrassingen

Toch plaatst leraar Salden ook kanttekeningen. AOC Limburg formuleerde

de opdracht summier: "Ga naar een bedrijf, zorg voor een opdracht en haal de benodigde informatie." De leerlingen zochten meer houvast. Een draaiboek loste dit probleem inmiddels op. Daarnaast stelt hij vast dat leerlingen te snel een antwoord kiezen. Door jeugdig enthousiasme zoeken ze een oplossing voor een vraagstuk en laten alternatieven buiten beschouwing. Als voorbeeld noemt hij leerlingen Groen die van een hoveniersbedrijf de opdracht kregen een brochure te maken. Ze kenden de eigenschappen van een brochure niet, namen geen contact op met een drukker om informatie in te winnen over de technische mogelijkheden maar maakten meteen een ontwerp. "Daarnaast zijn we er nog niet helemaal uit hoe we het beste kunnen toetsen, welke eindtermen zijn behaald en welk cijfer de individuele leerling verdient", zegt Salden. Hij beoordeelt het afgeleverde werk naar de inhoud, het proces en de presentatie. Daarnaast stelt Salden een vragenlijst samen voor de individuele leerling. Meelifters vallen dan door de mand. Salden: "Het blijft lastig, aan de ene kant loop je het risico dat meelifters andere groepsleden ergeren en demotiveren. Aan de andere kant beschadigen begeleiders die de touwtjes strak aantrekken de principes van het ondernemerschap." Salden noemt ook enkele punten die hem verrasten. Bij leerlingen die op het goede spoor zitten neemt het enthousiasme toe. Het valt hem op dat ze ook elkaar op weg helpen: "Vooral bij ict merk je dat ze met elkaar een heel eind komen. In een groepje zitten altijd wel mensen die van één onderwerp veel weten en elkaar vervolgens voorthelpen. Ook de leuke sfeer sprak hem aan: "Je leert ze toch veel beter kennen dan tijdens een frontale les." Nicole, Janine, Brenda en Claire kijken intussen met voldoening terug op hun prestatie. Nicole: "Het verliep prima. Ondanks alle oefening speelden de zenuwen een rol." De exploitant van de snackbar, Hans Bouwmans, uit tevens zijn tevredenheid: "Ik vind onze samenwerking een verrijking, de meisjes hebben duidelijk hun eerste stappen gezet op de trap naar succesvol ondernemerschap."

Gerrit Strijbis